

TOTALİTER REJİMLERİN KURULMASI**İTALYA'DA FAŞİZM**

- Dünya Savaşı'nda istediği sonuca ulaşamayan İtalya'nın ekonomik ve toplumsal yapısında bozulmalar meydana geldi.
- Bu durum **Benito Mussolini**'nin lideri olduğu Faşist partisinin işine yaradı.
- 1919 yılında yapılan seçimlere katılan faşist partisi meclise giremedi.
- 1922 Ağustos ayında başlayan genel işçi grevi ekonomiyi olduğundan daha kötü bir duruma getirerek ülkeyi karıştırdı.
- Faşist partisi (**KARA GÖMLEKLİLER**) Napoli'den Roma'ya yürüyüş düzenledi.
- Yürüyüşün ardında darbe yapılmasından endişe duyan hükümet istifa etti.
- İstifa eden hükümetin yerine Mussolini geldi. (30 EKİM 1922)
- Mussolini Başbakan olduktan sonra kendi partisi hariç diğer partileri kapattı.
- Diktatörlüğünü ilan etti.

ALMANYA'DA NAZİZM

- Almanya'da 1918 Kasım ayında askeri bir ayaklanma sonucunda imparatorluk yıkılarak Cumhuriyet ilan edildi.
- **Versay Antlaşması**'nın imzalanması ile birlikte Almanya'da iç karışıklıklar arttı.
- Bu süreç içerisinde **Weimar Anayasası** ilan edildi ve demokratik düzene geçildi partiler kuruldu.
- Nazi partisi bu dönemde yer alan partilerden biriydi ve 1932 seçimlerinde en güçlü parti olarak çıktı.
- 30 OCAK 1933 yılında **Adolf Hitler** partinin başkanı oldu ve diktatörlüğünü ilan etti.
- Alman gizli örgütü (**GESTAPO**) adında bir örgüt kurarak toplum üzerinde baskı kurdu.
- Bilim insanlarını sanatçıları toplumun önde gelen kesimlerini baskı altına aldı.

- Kütüphanelerde düzenlemeler yaptı. Kitaplarda okunabilir okunamaz ibareleri yer aldı.
- Halk, aşırı baskı altında yönetilmeye başlandı. Bu rejime de (HALK TOPLUMU) adını verdiler.

Hitler'in dış politikadaki hedefi:

1. Versay Antlaşması'nın maddelerinden kurtulmak.
 2. Almanya dışında Almanların yaşadıkları toprakları almak ve topraklarını sınır tanımadan genişletmekti.
- Bu amaç doğrultusunda ordusunu silahlandırarak güçlendirdi.
 - Almanya 13 MART 1938'de Avusturya ile birleştiğini ilan ederek burayı ilhak etti.

II. DÜNYA SAVAŞI ÖNCESİ KURULAN PAKTLAR

- Öncelikle 22 Mayıs 1939'da İtalya ile Almanya arasında bir ittifak kuran **ÇELİK PAKT** kuruldu.
- Savaş öncesinde Almanya, İtalya ve Japonya bir araya gelerek **MİHVET DEVLETLER** grubunu oluşturdu. (**Berlin, Roma, Tokyo miğferi**)
- Diğer yandan Almanya ve İtalya'nın karşısında öncelikle **İngiltere ve Fransa** Müttefik Devletler grubunu kurdu.
- Almanya'nın **Barbarossa Harekâtı'ndan sonra SSCB** Müttefik Devletlere katıldı.
- **Pearl Harbour Baskını'ndan sonra ise ABD** Müttefik Devletlere katıldı.

MİHVET DEVLETLER	MÜTTEFİK DEVLETLER
ALMANYA	İNGİLTERE
İTALYA	FRANSA
JAPONYA	SSCB
	ABD

II. DÜNYA SAVAŞININ NEDENLERİ

- Almanya'nın Versay Antlaşması'ndan kurtulmak istemesi.
- İtalya'nın, I. Dünya savaşında istediği sömürgeleri elde edememesi ve sömürge arayışına girmesi.
- Rusya'nın kaybettiği toprakları geri almak istemesi.
- Totaliter rejimlerin tehditlerinin artması.
- Dünya'da ortaya çıkan ekonomik sıkıntı.
- Rusya'nın rejimini yaymak istemesi. (komünizm)
- Milletler Cemiyetinin görevini yerine getirememesi.
- Fransa'nın güvenlik endişesi.
- Japonya'nın batılıları Uzakdoğu'da istememesi.
- Almanya'nın Polonya 'ya saldırması sonucu II. Dünya savaşı başlamıştır.

SAVAŞ ÖNCESİ DURUM

JAPONYA

- Japonya, 1931 yılında Mançurya'yı işgal etmiştir.
- 1933'te Milletler Cemiyetinden ayrılmıştır.
- 1934 yılında "Asya Asyalılarındır." diyerek Batılıların Çin ile ilişkilerini kesmek istemiştir.
- Bunun üzerine Avrupa devletleri bir takım önlemler almak zorunda kalmışlardır.
- 1937'de Çine saldırdı. Tıpkı Almanya'nın Avrupa toprakları için kullandığı, hayat sahası kavramına karşılık Japonya'da Uzak Doğu için "Ortak Refah Alanı" kavramını kullanmıştır.

NOT: ORTAK REFAH ALANI: Japonların Asya için ortaya attıkları bu fikir, Batılı ülkelerin Asya'dan atılarak, Asya ülkelerinin Japonların önderliğinde ve birlikte kalkınacaklarını ortaya atıyordu.

- 1938 yılında Çin'in büyük bölümünü işgal ederek **Yeni Düzeni** ilan etmiştir.

NOT: YENİ DÜZEN: Batılıların Doğu Asya'dan atılmasını savunan anlayıştır.

İTALYA

- I. Dünya Savaşı'nda istediği sömürgeleri elde edemeyen İtalya yayılmacı bir politika izlemiştir.
- İktidarı ele geçiren Mussolini, 1927'den itibaren Roma İmparatorluğu'nu yeniden kurma hedefi ile Avrupa, Ortadoğu ve Afrika'da saldırgan bir politika izlemeye başladı.

NOT: Mussolini, Bu süreçte Akdeniz'e Romalılar gibi **Mare Nostra (Bizim Deniz)** demiştir.

- İtalya, ilk olarak 1924'te Yugoslavya'nın Fiume şehrini işgal etti.
- Ardından Yunanistan'ın Korfu Adası'nı işgal etti.
- 1935'te Habeşistan'ı işgale başladı.
- 1937'de Milletler Cemiyeti'nden ayrıldı.
- 1939'da Arnavutluk'a saldırdı.

ALMANYA

- **1933'te iktidarı ele geçiren gelen Hitler, dış politikada;**
- 1. Önce Versay Antlaşması'nı ortadan kaldırmak,
- 2. Sonra da "hayat sahası" politikasını hayata geçirmek için

saldırgan adımlar atmıştır.

NOT: HAYAT SAHASI: Hitler, I. Dünya Savaşı sonunda Alman ırkına bırakılan toprakların Alman ırkına yetmediğini ileri sürerek Avrupa topraklarını Alman ırkı için Hayat Sahası ilan etmiştir. Bu amaçla da yayılmacı bir politika takip etmiştir.

Bu süreçte Hitler:

- 1935'te **Saar Havzası**'nı geri aldı.
- Versay Antlaşması'nın mecburi askerliği yasaklayan maddesini kaldırdı.
- 1936'da Versay Anlaşması'nda askersiz bölge ilan edilen **Ren Bölgesi**'ne asker soktu.
- 1938'de **Avusturya** ile birleştiğini ilan etti.

MÜNİH KONFERANSI:

- Attığı saldırgan adımlara ses çıkarılmamasından cesaret bulan Hitler, bu kez Çekoslovakya'nın Südetler bölgesini istedi.
- Yeni bir savaşın çıkmasını engellemeye çalışan İngiltere (**yatıştırma politikası**) ve Fransa, Münih Konferansı'nda **Südet bölgesini** Almanya'ya verdi.
- Buna karşılık Hitler'de yayılcı politikasından vazgeçecekti.

NOT: YATIŞTIRMA POLİTİKASI: İngiltere başbakanı **Chamberlain**'in ismi ile özdeşleşen bu politikaya göre İngiltere, yeni bir savaşın çıkmasını önlemek için Almanya'nın saldırgan politikası ve isteklerine tavizler vererek durumu yatıştırmaya çalışmıştır.

- Münih Konferansı'na rağmen Almanya saldırgan tutumunu sürdürerek 1939'da **Çekoslovakya**'yı işgal etti.
- 1939'da SSCB ile **Saldırmazlık Pakti** imzalayarak; **Yıldırım harekâtıyla** Polonya'nın işgaline başladı.

NOT: YILDIRIM HARBİ (BLITZKRIEG): II. Dünya Savaşı'nda Almanya'nın temel savaş taktiğidir. Hızlı ve ani saldırılarla, düşmanın hazırlanıp, toparlanmasına izin vermeden işgali tamamlamak amacına dayanır.

II. DÜNYA SAVAŞI NASIL BAŞLADI

- Almanya, **1 EYLÜL 1939** tarihinde **Polonya**'yı işgale başlamıştır.
- Almanya'nın işgali kaldırmaması üzerine İngiltere ve Fransa **3 EYLÜL 1939** tarihinde

Almanya'ya savaş ilan etmişler. Böylece yeni bir dünya savaşı başlamıştır.

SAVAŞ YILLARI

- II. Dünya savaşı Avrupa, Pasifik ve Kuzey Afrika olmak üzere üç cephede gerçekleşti.

AVRUPA'DA SAVAŞ

- Almanya, Polonya'nın işgalinin ardından **Yıldırım harekâtı** ile tüm Avrupa'da hızla işgallere başladı.
- 1940 Nisan ayında Danimarka,
- Hemen ardından Norveç işgal edildi.
- Mayıs ayında Hollanda ve Belçika işgal edildi.
- Almanya ve İtalya'nın ortak saldırısı ile 22 Haziran 1940'ta Fransa teslim oldu.

NOT: MAGİNOT HATTI: Fransa'nın Almanya sınırına yaptığı, tünellerle birbirine bağlanan ünlü savunma hattı. Ancak Almanya Fransa'nın geçilemez dediği ormanlık alandan saldırması sonucu bu savunma hattının hiçbir işe yaramamıştır.

NOT: VİCHY HÜKÜMETİ: Almanya, Fransa'yı işgal ettikten sonra Fransa'da kendisine bağlı ve kukla Vichy Hükümeti'ni kurmuştur.

NOT: CHARLES DE GAULLE: Fransa'nın işgalinin ardından ülkede Alman işgaline karşı başlayan direnişin lideri ve sembol isimdir.

- Fransa'nın da düşmesi ile İngiltere Avrupa'da yalnız kaldı.
- İngiltere savaşı sürdürmekte kararlıydı. Almanya, 1940 Temmuz'unda İngiltere'ye hava saldırılarına başladı. Ancak İngiltere'yi işgal edebilecek kadar hava üstünlüğü elde edemedi.
- Bunun üzerine Hayat Sahası görüşü ve Alman savaş sanayisine kaynak bulmak için doğuya yöneldi ve SSCB'yi hedef olarak seçti.
- 1941 yılında Almanya Barbarossa Harekâtını başlatarak SSCB'ye saldırdı.

BARBAROSSA HAREKÂTI (RUSYAYI İŞGAL HAREKÂTI)

- Almanya tarafından 22 HAZİRAN 1941 günü başlatılan Sovyetler Birliğinin işgali harekâtıdır.
- II. Dünya savaşında Doğu cephesinin açılmasına neden olmuştur.
- Harekâtın Amacı ise Kafkas petrollerine ulaşmaktır.
- Tarihin en geniş çaplı askeri harekâtı olarak nitelendirilmiştir.
- Almanlar Ukrayna'yı ele geçirerek Kafkaslara ulaştı. Ancak cephenin sol kanadında **Stalingrat**'da durduruldu.
- Alman ordusu Stalingrad'da Ruslar tarafından kuşatıldı ve teslim olmak zorunda kaldı.
- 1943'te **Kursk Savaşı** ve SSCB zaferi, Almanlar için sonun başlangıcı oldu.

KUZEY AFRİKA'DA SAVAŞ

- İtalya'nın savaşa girmesi ile İngiltere ve İtalya arasında Kuzey Afrika'da üstünlük kurma mücadelesi başladı.
- İtalya, Kuzey Afrika'da İngilizler ile savaşmış ve İngiltere İtalya'yı Bingazi'nin ilerisine püskürtmüştür.
- İtalya'nın yenilgisinden telaşlanan Hitler, General Rommel komutasında birlikler gönderdi.
- İngilizler **Brevity Harekâtı** ile Almanya'ya karşı saldırıya geçmişse de başarılı olamamıştır.
- İkinci İngiliz Harekâtı olan **Savaş Baltası** adı verilen harekât da başarısız olmuş; İngilizler geri çekilmek zorunda kalmıştır.
- Almanların **El-Alamein** yenilgisi, Afrika'daki savaş açısından dönüm noktası olmuştur.
- ABD'nin savaşa katılıp Atlas Okyanusu ve Akdeniz kıyılarına asker çıkarması ile

İngiltere'de İtalya'nın Afrika topraklarına karşı saldırıya geçmiştir.

- 1943 yılında Alman ve İtalyan birlikleri teslim olmuş müttefikler Avrupa'ya yönelmiştir.
- Buradaki İtalyan, İngiliz savaşını İngilizler kazanmıştır.

ASYA VE PASİFİKTE SAVAŞ

- II. Dünya savaşı başlarında ABD tarafsız olduğunu ilan etmiştir.
- Almanların hızla ilerlemesi ABD'nin İngiltere'ye silah ve para yardımında bulunmasına neden oldu.
- Bunun üzerine ABD, **Ödünç Verme ve Kiralama Yasası**'ni çıkarttı.

NOT: ÖDÜNÇ VERME VE KİRALAMA YASASI

(1941): Her ülke, her türlü yardımı (yiyecek, savaş malzemeleri) bedeli savaş sonunda ödemek şartıyla alabilecektir.

- Japonya, Amerika'nın Çin direnişine yardım etmesi nedeniyle ABD ile savaşa karar verdi.

PEARL HARBOUR BASKINI:

- Amerika'nın Pasifik donanmasının büyük kısmı Pearl Harbour limanında idi. Japonlar bu limana yaptıkları ani baskınla Amerikan donanmasına büyük zarar verdiler.

DİKKAT: Pearl Harbour baskını ikinci Dünya Savaşı'nın en önemli olaylarından biri oldu. Çünkü bu baskından sonra **Amerika savaşa girmeye karar verdi.**

ATLANTİK BİLDİRİSİ(14 AĞUSTOS 1941)

DİKKAT: Atlantik Bildirisini, Wilson ilkeleri gibi düşünebiliriz. ABD, I. Dünya Savaşı'na girerken Wilson ilkelerini yayınlamıştı; **II. Dünya Savaşı'na girerken de Atlantik Bildirisini yayınlamıştır.**

- İngiltere ve ABD'nin 14 Ağustos 1941'de yayımladıkları bildirimdir.

Maddeleri şu şekildedir.

- Savaştan sonra toprak kazanılmayacak.
- Uluslar kendi geleceklerini kendileri belirleyecek.
- Halkın herhangi bir onayı olmadan toprak değişikliği olmayacak.
- Temel hammaddelerden herkes eşit miktarda faydalanacak.
- Uluslar arası iş birliği gerçekleştirilip geliştirilecek.
- İnsanlar korku ve açlıktan kurtarılacak.
- Açık denizlerde ticaret serbestliği getirilecek.
- Mihver devletler silahtan arındırılacak ve savaştan topyekûn silahsızlanmaya gidilecek.

NOT: Bu maddeler daha sonra Birleşmiş Milletler antlaşmasına dâhil edilmiştir.

- Japonya, Pearl Harbour baskınından sonra Pasifik'te pek çok üssü ele geçirdi.
- Japonların Pasifik'teki ilerleyişleri 1942'de Avustralya'da durduruldu.

NOT: 1942 **Midway** ve **Guadacanal** deniz savaşları ile Japonların pasifik'teki üstünlüğü sona ermeye başladı.

- Bundan sonra Japonya'nın Pasifik adalarından tek tek atılması gerekiyordu. Ancak Japonlar, teslim olmaksızın ölmeyi tercih ediyordu.
- Bunun üzerine Müttefik devletler Japonya'yı kayıtsız şartsız teslim olmaya zorlamak için Atom bombası kullanmaya karar verdiler.

ATOM BOMBALARI:

- 6 Ağustos 1945'te insanlık tarihinde bir dönüm noktası oldu.
- ABD, ilk atom bombasını Japonya'nın Hiroşima şehrine attı.

- Bombayı atan uçağın adı Enola Gay, Bombanın kod adı ise Fat Boy (Şişman Çocuk)'dur.
- İkinci atom bombası 9 Ağustos'ta Nagazaki şehrine atıldı.
- Bombaların ardından Japonya 2 Eylül 1945 **Pasifik anlaşması** ile kayıtsız şartsız teslim oldu.

NORMANDİYA ÇIKARMASI VE AVRUPA'DA SAVAŞIN SONA ERMESİ

- ABD müttefik devletlerin yanında savaşa dâhil olduğunda öncelikle Almanya'nın saf dışı bırakılmasına karar verildi.
- 14-24 OCAK 1943'de Kazablanka Konferansı'nda aldıkları kararla Roosevelt ve Churchill, Mihver Devletlerin kayıtsız şartsız teslim alınması için harekete geçtiler.
- 1943 yılının Temmuz ayında İtalya yenilgiye uğradı. Mussolini iktidardan indirildi.
- 1944 Haziran'ında Normandiya Çıkarması gerçekleştirildi.

NOT: NORMANDİYA ÇIKARMASI: Fransa'nın Normandiya sahillerine yapılan bu çıkarma harekâtı, dünyanın gördüğü en büyük kara çıkarması olmuştur.

- Müttefik devletler önce Fransa ve Belçika'yı kurtardılar.
- Sonra da Almanya'yı işgale başladılar.
- Berlin'in düşmek üzere olduğunu haber alan **Hitler**, 30 Nisan **1945'te intihar etti.**
- Rusların kızıl ordusu ise Mayıs ayında Berlin'i ele geçirdi.
- Savaşın sonlarına doğru Stalin, Churchill ve Roosevelt arasında 4-11 Şubat 1945'te **Yalta Konferansı** yapıldı.
- 7 MAYIS 1945'te **San Francisco Konferansı**'nda Almanya kayıtsız şartsız teslim olmuş ve Avrupa'da savaş sona ermiştir.
- 17 TEMMUZ- 2 AĞUSTOS tarihleri arasında yapılan Postdam Konferansı'nda savaş

sonrası yapılacak olan barış antlaşmaları ve ortaya çıkan sorunlar belirtilmiştir.

II. DÜNYA SAVAŞI SIRASINDA YAPILAN KONFERANSLAR

CASABLANCA KONFERANSI(14-24 OCAK 1943)

- İngiltere ve ABD arasında yapılmıştır.

KARARLAR

- Ruslar üzerindeki baskı hafifletilmeli Almanlar üzerindeki baskı arttırılmalıdır.
- Balkanlarda ikinci bir cephe açılması için Türkiye’de savaşa dâhil edilmelidir.
- Avrupa’da yeni bir cephe açılarak Almanya’nın direnişi kırılmalıdır.
- İtalya, Almanya, Japonya teslim olana kadar baskıya devam edilmeli ve dünya kamuoyuna bu yenilgi kabul ettirilmelidir.

WASHINGTON KONFERANSI (12-26 MAYIS 1943)

- İngiltere ve ABD arasında yapılmıştır.

KARARLAR

- İtalya saf dışı bırakılmalı.
- Balkanlardaki Almanya zayıflatılmalıdır.
- Savaş sonrası düzen için barışı koruma sorumluluğu İngiltere, SSCB, ABD ve Çin’e bırakılmalıdır.
- Türkiye, Balkan Federasyonu’na dâhil edilmelidir.
- Rusya ile İngiltere arasında güçlü bir Fransa olmalı.
- Çekoslovakya ile Polonya, SSCB ile iyi geçinmelidir.

QUEBEC KONFERANSI (14-24 AĞUSTOS 1943)

- İngiltere(Churchill) İngiliz genelkurmayı ve ABD genelkurmayı arasında yapılmıştır.

KARARLAR

- Normandiya kıyılarında ikinci bir cephe açılmalı ve hazırlıklarını ABD yürütmelidir.

- Almanya savaştan sonra ağır sanayiden mahrum edilmelidir.

I. MOSKOVA KONFERANSI (EKİM 1943)

- İngiltere, ABD, Çin ve SSCB arasında yapılmıştır.

KARARLAR

- SSCB, tamamen kazanana kadar Almanya ile savaşacak.
- SSCB savaş sonrasında kurulacak olan kuruluşu destekleyecek.
- Avusturya ile bir barış antlaşması yapılmayacak.
- Totaliter rejimler (Nazizm, Faşizm) tavsiye edilecek.
- Türkiye’nin savaşa katılması için girişimde bulunulacak.
- Savaş suçluları cezalandırılacak.

KAHİRE KONFERANSI(22-26 KASIM 1943)

- ABD, İngiltere, Çin, Türkiye arasında yapılmıştır.
- Türkiye’yi temsilen konferansa İsmet İnönü katılmıştır.
- Uzak doğu politikaları üzerinde yoğunlaşmıştır.
- I.Dünya savaşında Japonların aldığı toprakları boşaltmaları istenmiştir.
- Türkiye’nin savaşa girmesi görüşülmüş fakat herhangi bir sonuca varılamamıştır.

TAHRAN KONFERANSI

(28 KASIM 1 ARALIK 1943)

- ABD, İngiltere ve SSCB arasında yapılmıştır.

KARARLAR

- 1 Mayıs 1944 yılında ikinci cephe açılmıştır.
- İkinci cephenin açılması ile birlikte Türkiye’nin savaşa katılmasına karar verilmiştir.
- Savaştan sonra barışın sağlanması için bir örgütün kurulması kararı alınmıştır.

- Çin'in dört büyük devlet arasına katılmasına Rusya itiraz etmiş fakat kabul edilmemiştir.
- Oder Nehrine kadar olan Alman toprakları Polonya'ya verilmiştir.

II. MOSKOVA KONFERANSI (9-20 EKİM 1944)

- İngiltere ve SSCB arasında yapılmıştır.

KARARLAR

- Almanya için kurulacak olan müttefik kontrol komisyonunda Fransa'da yer almıştır.
- Montreux sözleşmesinin değiştirilmesi kabul edilmiştir.
- **Yüzdeler Antlaşması** imzalanmıştır.

YALTA KONFERANSI (4-14 ŞUBAT 1945)

- ABD (**Roosvelt**), İngiltere (**Churchill**) ve SSCB (**Stalin**) arasında imzalanmıştır.

KARARLAR

- SSCB, Uzakdoğu'daki savaşa katılmayı kabul etmiş; Japonya'ya savaş açmıştır.
- Almanya, üç işgal bölgesine ayrılmıştır.
- Berlin'in ortak işgal altında bulundurulması kararı alınmıştır.
- **Birleşmiş Milletlerin** kurulması kararlaştırılmış ve sözleşmenin temel ilkeleri belirlenmiştir.
- Polonya'da serbest ve demokratik seçimler yapılması kararlaştırılmıştır.
- Almanya'ya bağlı ülkelerde demokratik rejimlerin kurulacağı açıklanmıştır.
- ABD ve İngiltere Avrupa üzerine bildiri yayımlamıştır.
- SSCB boğazlar statüsünü lehine değiştirilmesini istemiş öneri çok ağır bulunduğu için kısmen kabul edilmiştir.

DİKKAT: Bu konferansta pek çok konuda anlaşmaya varılamadı. Böylece işbirliğine dayalı dönem bitti; **Rekabet ve mücadeleye dayalı yeni bir dönem başladı.**

SAN FRANCİSCOKONFERANSI (25-26 HAZİRAN 1945)

- ABD, İngiltere ve SSCB arasında imzalanmıştır.
- 51 Ülkenin temsilcisi toplanmıştır.
- Son şekli verilmiş ve 111 maddeden oluşan antlaşma bir gün sonra imzalanmıştır.
- **Birleşmiş Milletler** 24 Ekim 1945'de ülkelerin onayını almasıyla resmen kurulmuştur.
- Türkiye, Birleşmiş Milletler kurucu üyesi olmuştur.

NOT: Türkiye, 15 Ağustos 1945'de antlaşmayı onaylamıştır. 24 Ağustos 1945 tarihinde resmi gazetede yayımlanmıştır.

POTSDAM KONFERANSI (17 TEMMUZ-2 AĞUSTOS 1945)

- ABD, İngiltere ve SSCB arasında imzalanmıştır.
- Barışın nasıl sağlanacağı görüşülmüştür.

KARARLAR

- Savaş suçluları yargılanacak.
- Avusturya, 4 işgal bölgesine ayrılacak.
- İtalya ile yapılacak olan barışa öncelik verildi.
- Almanya'daki Nazi'nin bütün faaliyetleri ortadan kaldırılacak.
- SSCB-Polonya sınırı **Curzon çizgisi** olacak.
- Fransa'nın Alcase Lorraine'i ve Çekoslovakya'nın Südet bölgesini geri almasına karar verildi.
- ABD İngiltere ve Fransa SSCB Almanya'daki işgal bölgelerinde ayrı ayrı demokratik rejimler kuracak ve bölgeleri için herhangi bir tamirat borcu istemeyecek.
- Alman donanmasının büyük bölümü yok edilecek.

DİKKAT: Potsdam Konferansı'nda üç isim (Roosvelt, Churchill, Stalin) arasındaki anlaşmazlık şiddetlendi ve iyice açığa çıktı. Böylece Dünya 2 nüfuz alanına bölünmeye başladı. Bir tarafta **ABD'nin** başını çektiği **Batı**

Bloğu diğer tarafta ise **SSCB** liderliğinde **Doğu Bloğu** ortaya çıktı. Böylece **Soğuk Savaş Dönemi** başladı.

II. DÜNYA SAVAŞI'NIN SONUÇLARI

- Mihver devletler savaş sonunda kaybeden taraf oldu.
- Müttefik devletler ise savaştan galip çıkan taraf olmuştur.
- Totaliter rejimler son bulmuştur.
- Almanya doğu ve batı Almanya olarak ikiye ayrıldı.
- Paris antlaşması imzalanmıştır. (10 ŞUBAT 1947)
- Soğuk savaş dönemi başlamıştır.
- Birleşmiş Milletler kurulmuştur.
- İlk defa bu savaşta ATOM bombası kullanılmıştır ABD tarafından.
- En karlı çıkan ülkeler ABD ve SSCB olmuştur.
- BM, IMF, gibi teşkilatlar kurulmuş yönetim merkezi ABD olmuştur.
- Savaşta binlerce insan ölmüş en fazla can kaybı SSCB'de yaşanmıştır.
- Sömürgecilik azaldı.
- Bu savaştan en az etkilenen ülke ABD olmuştur.

II. DÜNYA SAVAŞININ TÜRKİYE'YE ETKİLERİ

DİKKAT: II. Dünya Savaşı'nda Türk dış politikasına Cumhurbaşkanı **İsmet İnönü**, Başbakan **Refik Saydam** ve Dışişleri Bakanı **Şükrü Saraçoğlu** yön vermiştir.

- II. Dünya savaşı süresince Türkiye her iki tarafla da iyi ilişkiler kurmaya çalışmıştır. Diğer yandan da her an savaşa girebilecek gibi hazırlıklar yapmıştır.
- 1943'de Müttefik Devletlerin Türkiye'yi yanlarında savaşa sokmak baskıları arttı.

Adana görüşmeleri: Churchill, Türkiye'nin 1943 yılı sonuna kadar Almanlara karşı Balkan cephesini açmasını istemiş; İsmet İnönü şartlı olarak kabul etmiştir.

1943 Kahire konferansı: İnönü prensip olarak savaşa katılmayı kabul etse de Türkiye'nin savaşa girebilmesi için gereken silah ve teçhizat gerektiğini söylemiştir.

- Türkiye, 23 Şubat 1945'te Almanya ve Japonya'ya savaş ilan etse de savaşa girmedir.

Savaşın Ekonomik ve sosyal etkileri:

Narh koyma: yersiz fiyat yükselmelerine engel olmak amacıyla fiyatları artan maddelerin fiyatlarını devlet belirlemiştir.

Milli Korunma Kanunu: 1940'da bu kanun ile üretim dağıtım ve tüketim tümüyle devlet kontrolüne alınmıştır.

- Bu kanun ile bazı kurumlar oluşturuldu.
- **Petrol ofisi, et ve balık kurumu** gibi.
- **Ticaret ofisi ve İaşe Müsteşarlığı** kuruldu.
- Amacı temel tüketim mallarının **KARNE İLE DAĞITIM** kontrolünün yanı sıra iç ve dış ticarete fiyatları tespit etme.

Varlık vergisi kanunu: 1942 yılında kabul edildi. Amacı savaşı fırsata dönüştüren işletmelerin haksız kazançlarının önüne geçmek.

Toprak mahsulleri vergisi: 1944 yılında kabul edilmiştir. Amacı varlık vergisi alınmayan çiftçilerden aynı olarak alınan bir vergidir.

İkinci Dünya Savaşı Yıllarında ayrıca;

- Fransa ve İngiltere ile yardım antlaşması imzalandı.
- Almanya ile saldırmazlık antlaşması imzalandı.
- Tarımsal üretim düştü.
- Nüfus artış hızı azaldı.
- Köy enstitüleri kuruldu.(1940) Hasan Ali Yücel.
- İstanbul konservatuvarı açıldı.(1940)
- İstanbul radyosu sürekli yayına geçti.(1943)
- Ankara üniversitesi açıldı.
- Milli Kalkınma Partisi kuruldu.